

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

«ПРАВИЛА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ»

студентки 2 курсу, групи 2-АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Ільсвої Ангеліни Геннадіївни

Керівник: д. держ. упр., проф. Лазор О. Д.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕТИКИ ТА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	5
1.1. Основні принципи етики в публічній службі	5
1.2. Важливість етичної поведінки у сучасному публічному управлінні	7
1.3. Принципи етичної поведінки публічних службовців	10
РОЗДІЛ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЕТИЧНИХ НОРМ У ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ	13
2.1. Правове регулювання поведінки публічних службовців	13
2.2. Відповідальність за порушення етичних норм в публічній службі	16
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ	20
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28

ВСТУП

У сучасному світі публічні службовці виконують ключову роль у впровадженні та здійсненні державної політики, що забезпечує функціонування влади та обслуговування потреб суспільства. Їхня робота вимагає високого ступеня відповідальності та об'єктивності, оскільки вони призначені для захисту загальних інтересів та дотримання законності. Однак із зростанням влади приходить велика відповідальність і можливість зловживання цією владою.

Забезпечення високих стандартів етичної поведінки публічних службовців стає основною передумовою для збереження довіри громадян до державних інституцій та підтримки демократичного суспільства.

Актуальність теми: виникає в тому, що етична поведінка публічних службовців є основною складовою будь-якої демократичної системи, де влада має бути обмеженою і відкритою перед громадянами. Україна, як сучасна держава, впливає на процес демократизації та європейської інтеграції, і правила етичної поведінки публічних службовців залишаються суттєвими для забезпечення довіри громадян до державної влади.

Україна стикається з ближніми внутрішніми та зовнішніми викликами, такими як боротьба з корупцією, підвищення рівня відкритості та прозорості в урядовій державі, забезпечення гармонійних відносин між державними інституціями та громадянами. Отже, вивчення та вдосконалення правил етичної поведінки публічних службовців стає найбільш актуальним завданням для українського суспільства та державних інституцій.

Мета дослідження: дослідження особливостей правил етичної поведінки публічних службовців на основі теоретичної та практичної складової даного процесу, з урахуванням зарубіжного досвіду.

Завдання роботи розглянути такі питання:

- Основні принципи етики в публічній службі;
- Важливість етичної поведінки у сучасному публічному управлінні;

- Принципи етичної поведінки публічних службовців;
- Правове регулювання поведінки публічних службовців;
- Відповідальність за порушення етичних норм в публічній службі;
- Аналіз зарубіжного досвіду етичної поведінки публічних службовців;
- Вдосконалення правил етичної поведінки публічних службовців.

Об’єкт дослідження: публічно-правові відносини у сфері публічної служби.

Предмет дослідження: правила етичної поведінки публічних службовців.

Методи дослідження:

- аналіз літературних джерел, законодавчих актів, статей, системний огляд наукових публікацій, що стосуються етики в публічній службі;
- дослідження чинного законодавства, нормативних актів публічної служби, кодексів поведінки, які регулюють етичну поведінку публічних службовців;
- аналіз зарубіжного досвіду етичної поведінки публічних службовців;
- узагальнення викладеного матеріалу.

Структура дослідження: курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, п’яти підрозділів, висновків а також списку використаних джерел. Повний обсяг курсової роботи - 29 сторінок, з них 27 сторінок основного тексту. Список використаних джерел містить 19 найменувань, представлених на 2 сторінках.

ВИСНОВКИ

1. Отже, етика публічного службовця ґрунтується на усвідомленні професійного призначення системи професійно-етичних цінностей, принципів і норм, які відображаються у свідомості публічних службовців, орієнтують і регулюють їх відносини, діяльність у сфері державної служби та механізмів підтримки професійно-етичної складової державної служби.

Основні принципи етики в публічній службі наголошують на важливості прозорості, відповідальності та доброчесності у діяльності службовців. Ці принципи становлять основу для побудови ефективної та відповідної публічної служби, спрямованої на виконання високих стандартів та обов'язків перед громадянами.

2. Важливість етичної поведінки в сучасному публічному управлінні полягає в тому, що вона забезпечує ефективність та довіру до дій і рішень, які приймаються органами влади. Це дозволяє розвивати стабільні та довірливі відносини між владою та громадянами.

3. Щодо принципів етичної поведінки публічних службовців, які були розкриті, то можна говорити, що вони демонструють вимоги до професійної поведінки публічних службовців та сприяють підтримці довіри до державних структур. Ретельне вивчення цих принципів свідчить про необхідність дотримання правил та стандартів для публічних службовців, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів та корупції.

4. Правове регулювання поведінки публічних службовців, в свою чергу, є фундаментальною складовою ефективного функціонування державного управління та забезпечення довіри суспільства до органів влади. Основною метою правового регулювання є встановлення чітких стандартів поведінки, етичних норм і правил для забезпечення доброчесності, відповідальності та професіоналізму публічних службовців у їхній роботі.

5. Відповідальність за порушення етичних норм у публічній службі є важливою складовою для забезпечення дисципліни та дотримання закону. Тому система відповідальності має бути не лише стимулюючим механізмом, але й

сприяти попередженню порушення, розумінню стандартів та вихованню свідомості службовців.

6. Аналіз зарубіжного досвіду етичної поведінки публічних службовців показує важливість етичних кодексів в управлінні та роботі публічних службовців. Чітко сформульовані етичні норми сприяють підвищенню рівня довіри громадськості до діяльності органів влади, зміцненню етичної культури серед службовців та підтримки високих стандартів у сфері публічної служби.

7. Таким чином, для України важливо завжди вдосконалювати етичну діяльність публічних службовців. Внесення змін та оновлення правил, що регулюють етичні норми та вимоги, є ключовим елементом для відповідності сучасним викликам та змінам у суспільстві. Запропоновані шляхи вдосконалення етичної поведінки публічних службовців не лише допоможуть їм стати більш відповідальними за свої вимоги та зобов'язання, але й покращать довіру між громадянами та публічними службовцями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аболіна Т.Г. Етичний кодекс у контексті проблеми сучасної нормотворчості: матеріали наук.-практ. конф. «Професійна етика працівника державної податкової служби як складова етики державного службовця України». Ірпінь: ДПА України, 2016. 88 с.
2. Акімов О. Психологічні складові підвищення ефективності професійної діяльності державних службовців: державне управління та місцеве самоврядування: 2017. вип. 4, С. 137-150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2014_4_17 (дата звернення: 13.11.2023).
3. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посібник: Центр учбової літератури, 2011. 251 с., С. 148
4. Воронько О.А. Керівні кадри: державна політика та система управління: навч. посіб. / К.: Вид-во УАДУ, 2020, С.54
5. Василевська Т. Е., Саламатов В. О., Марушевський Г. Б. Етика державного управління : підручник : за заг. ред. Т. Е. Василевської. / К. : НАДУ, 2015. 204 с.
6. Василевська Т. Е. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів: навч.-метод. матеріали. К. : НАДУ, 2013. 76 с., С. 10-11
7. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія» : збірник наукових статей. Чернівці, 2019. № 2. 182с., С. 60-61
8. Головне управління ДПС у Луганській області. URL: <https://lg.tax.gov.ua/diialnist/zapobigannya-proyavam-koruptsii/-informatsiyi-materiali/442674.html> (дата звернення: 19.11.2023).
9. Мошенський С. Правовий механізм регулювання професійної етики в системі державного управління : Інвестиції: практика та досвід. № 6. 2019., С. 116–121.
10. Національне агенство України з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/diialnist/kontrolna-diialnist> (дата звернення: 19.11.2023).
11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. №889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
12. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 10.11.2023).

13. Програма розвитку державної служби на 2005-2010 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 8 черв. 2004 р. № 746 // Вісн. держ. служби України. 2004. № 2, С. 67-80.
14. Про схвалення Концепції формування системи підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.04.2009 р. №385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2009-%D1%80#Text> (дата звернення: 13.11.2023).
15. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування : затв. наказом Нац. агенства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text> (дата звернення: 15.11.2023).
16. Публічне урядування, права людини і демократія: регіональний зріз євроінтеграції: монографія / Карабін Т. О. та ін. Ужгород : УжНУ «Говерла», 2015. 320 с., С. 175-177.
17. Про внесення змін до Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування / наказ від 28.04.2021 р. №72-21 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0668-21#Text> (дата звернення: 17.11.2023).
18. Рудакевич М. І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління: моногр. Т. : Вид-во АСТОН, 2007. 400 с.
19. Світові моделі державного управління: досвід для України : Ковбасюк Ю. В. та ін. вид. К. : НАДУ, 2012. 612 с.